

"Ja mēs kopā ar Viņu miruši, tad mēs kopā ar Viņu dzīvosim."

(2Tim 2,11)

Nr. 2 (67)
Aprīlis
2012

Kurzemes Katoļu diecēzes informatīvs laikraksts

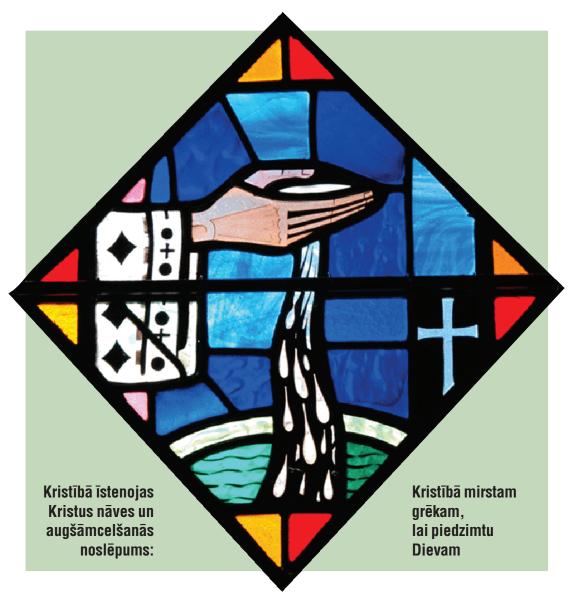
AUGŠĀMCELŠANĀS NOSLĒPUMS

"Kristus augšāmcelšanās mani pārliecina par to, ka laikam, kas aiziet, ir jēga." Tie ir apsveikuma vārdi, ko saņēmu pagājušā gada Lieldienās no saviem draugiem. Paturēju tos prātā, jo man šķiet, ka tajos ir viena no atslēgām, kas ļauj saprast ne vien Lieldienu, bet arī kristietības jēgu.

Šis avīzes numurs daudziem būs pieejams jau nedēļu pirms svētkiem, citiem svētkos un vēlāk. Bet neatkarīgi no tā vēlos dalīties savās pārdomās par Kristus Augšāmcelšanās svētkiem un to saistību ar kristīgo ticību. Ceru, ka visiem, kas lasīs šo rakstu līdz svētkiem, tas palīdzēs dziļāk sagaidīt un nosvinēt kristietības vissvarīgākās gada dienas.

Svētais Pāvils raksta: "Un, ja Kristus nav augšāmcēlies, tad veltīga ir jūsu ticība." (1Kor 15,17) Viss, ko lasām Svētajos Rakstos, nav vienīgi stāsts par to, kas ir noticis, bet tas ir Dieva Vārds, kas ir "dzīvs un iedarbīgs" (sal. Ebr 4,11), ar kuru Dievs uzrunā ikviena laikmeta cilvēkus. Tas, kas notiek Baznīcas Liturģijā visa liturģiskā gada garumā, nav tikai atcere, lūgšanu kopsavilkums un kārtība, bet gan Dieva darbs! Tāpēc arī Svētā Liturģija ir jāsvin pareizi, tas nozīmē – saskaņā ar liturģiskām normām, jo tā nav neviena cilvēka īpašums. Tur, kur tiek svinēta Baznīcas Liturģija, tur darbojas Dievs un ticīgie tajā piedalās. Tas viss attiecas arī uz Lieldienu svētkiem: atceroties vēsturiskos notikumus, kas saistīti ar Jēzus Kristus, Dieva Dēla, ciešanām, nāvi un augšāmcelšanos, mēs apzināmies, ka, pateicoties ticībai, tas viss notiek mūsos, bet īpašā veidā - Svētajos Sakramentos ("sakraments" - Dieva neredzamās darbības redzama vārdi un žesti; vairāk par Baznīcas Sakramentiem var atrast Katoliskās Baznīcas Katehismā, Nr.1113-1134, skat. http:// www.rarzi.lv/ejietunmaciet/ Katehisms_/d2s1n1.html).

Pirmais no Svētajiem Sakramentiem ir Kristība. Tā nav pierakstīšanās draudzei, bet gan pirmais sakraments, kas kopā ar

Iestiprināšanas sakramentu un Euharistiju ieved cilvēku kristīgajā dzīvē - vienotībā ar Jēzu Kristu. Cilvēks, kas tiek kristīts, saņem pirmdzimtā grēka un visu savu grēku piedošanu, saņem Dieva žēlastības, kas nepieciešamas, lai turpinātu kristīgo dzīvi, viņš tiek uzņemts Baznīcas klēpī kā Dieva bērns. Lēmumam saņemt Kristības sakramentu ir jābūt saistītam ar kristīgās dzīves iekšējo izvēli. Šajā sakramentā īstenojas Kristus nāves un augšāmcelšanās noslēpums: Kristībā mirstam grēkam, atsakāmies no ļaunā gara (dalība Jēzus Kristus nāvē), lai piedzimtu Dievam, mūžīgajai dzīvei (dalība Jēzus Kristus

Augšāmcelšanās noslēpumā), apliecinām ticību Dievam Tēvam, Dēlam un Svētajam Garam, apliecinām, ka ticam Baznīcai un visam, ko Tā mums māca, tas nozīmē, ka arī apņemamies dzīvot saskaņā ar šīs mācības normām. Uz šo noslēpumu norāda sv. Pāvils: "Vai jūs nezināt, ka mēs visi, kas esam kristīti Jēzū Kristū, esam kristīti Viņa nāvē? Jo mēs kristībā līdz ar Viņu esam apbedīti nāvei, lai, kā Kristus caur Tēva godību uzcēlās no miroņiem, tāpat arī mēs dzīvotu atjaunotajā dzīvē. Jo, ja mēs nāves līdzībā ar Viņu esam saauguši, tad reizē līdzīgi būsim arī augšāmceļoties. To mēs zinām, ka mūsu vecais cilvēks ticis līdzi krustā sists, lai grēcīgā miesa tiktu iznīcināta un mēs vairs nekalpotu grēkam. (..) Bet ja mēs esam miruši līdz ar Kristu, tad mēs ticam, ka mēs arī dzīvosim kopā ar Kristu." (Rom 6,3-6.8) Tātad Kristības sakraments vieno cilvēku ar Jēzu Kristu Viņa nāves un augšāmcelšanās noslēpumā. Līdz ar to atklājas arī grēka būtība un smagums, grēks nav tikai baušļa pārkāpšana, bet tā ir neuzticība Dievam. Katrs grēks vairāk vai mazāk iznīcina cilvēka vienotību ar Dievu un ir kā atgriešanās nāvē, no kuras mūs atpirka Jēzus Kristus ar savām ciešanām, nāvi un augšāmcel-

Lielā gavēņa laiks norāda uz nozīmi un nepieciešamību gandarīt par grēkiem, kā arī uz Jēzus Kristus ciešanām un nāvi, kas pārsvarā tiek praktizēts tādos gavēņa dievkalpojumos kā "Krustaceļš" un "Rūgtās asaras". Bet Lielā gavēņa laikam piemīt arī "kristības dimensija". Tas ir saistīts ar pirmo gadsimtu kristiešu dzīvi. Laiks pirms Augšāmcelšanās svētkiem bija ļoti nozīmīgs tiem, kas, vairākus gadus gatavojoties kristībai (katehumēni), tika izvēlēti, lai svētkos saņemtu kristīgās iniciācijas sakramentus (Kristība, Iestiprināšana, Euharistija). Šis laiks bija ļoti svarīgs arī citiem kristiešiem, kas vienotībā ar katehumēniem lūdzās un gavēja viņu nodomā, tā bija iespēja atcerēties savas kristības un sagatavoties Lieldienu vigīlijā no jauna apliecināt savu uzticību Kungam (atjaunot kristības solījumus). Tā tas ir arī šodien. Lieldienu svinēšana sākas naktī ar Gaismas Liturģiju (sākumā uguns svētīšana), tālāk seko īpaši gara Dieva Vārda liturģija, jo, ieklausoties Dieva Vārdā, cilvēks var atbildēt Dievam un atbildes laiks ir Kristības liturģija (kristība, kristības solījumu atjaunošana Lieldienu vigīlijā), kam seko centrālais notikums - Euharistija, pēc kuras ir paredzēta svinīga Lieldienu procesija, lai pasaulei pasludinātu par Jēzus Kristus uzvaru pār nāvi. Lieldienu vigīlijā ir atrodams kristīgās dzīves ceļš: no tumsas uz augšāmcelšanās dienu mūs ved Gaisma, Dieva Vārds, Dievs, kas darbojas Svētajos Sakramentos un caur tiem.

Uz to visu joprojām norāda Baznīcas Liturģija. Diemžēl daudzi jautājumi vēl ir ēnā un līdz ar to visa Liturģija kopā ar daudziem dievkalpojumiem bieži vien paliek neizprotama, it kā viena dievbijības forma ar otru nebūtu saistīta. Līdz ar to daudzi izpilda tikai nepieciešamo – noteiktos pienākumus, gandrīz pilnīgi nepievēršot uzmanību visam pārējam, kas nav obligāts.

Turpinājums 2. lpp.

ŠAJĀ NUMURĀ:

2.lpp. Kristietība un folklora

3.lpp. J. Salijs OP par varonību

4.–5.lpp. Pr. G. M. Bezdelīgas un pr. A. Vasiļevska radošās gaitas

6.lpp. Kāpēc gatavoties laulībām?

7.lpp. Rekolekciju māja Kuldīgā

8.lpp. Ziņas

2012. gada aprīlis

Kas kopīgs un atšķirīgs kristietībai un foklorai?

Ķeltu krusts, kas sevī

apvieno tradicionalo

bieži uzdots dažādās sabiedrības un arī kristīgo konfesiju aprindās. Tas var parādīties Ziemas saulgriežos (bluka vakarā) svinot Ziemassvētkus, vai arī Lieldienās - pavasara saulgriežos, kad svinot pavasara un saules atnākšanu, mēģina palīdzēt zemes atmodai, nodrošinot zemes auglību, vai arī Jāņos vasaras saulgriežos. Kāda vērtība ir šīm tradīcijām? Vai ir vērts tās turpināt? Atbilde atkarīga no izejas punkta, kas kļūst par pamatu, lai attaisnotu vai noraidītu šīs tradīcijas. Pastāv dažādi uzskati.

No vienas puses pastāv uzskati, ka kristietība ir sveša Latvijas kultūrai, tā ir tikusi uzspiesta un ir vācu koloniālisma rezultāts. Tātad no kristietības vajadzētu atbrīvoties un veicināt pirmskristietības dzīves uzskatus un tradīcijas. Negatīva attieksme pret kristietību tika arī ieaudzināta, Latvijā ienākot komunisma ideoloģijai pēc Otrā pasaules kara ar zinātniskā ateisma lekcijas starpniecību. Šodien tāds skatījums rodas rietumu sabiedrības domāšanas iespaidā, piemēram, relatīvisma vai arī plurālistiskās teorijas par reliģijām. Relatīvisms pauž to, ka patiesība nav sasniedzama, katram tā var būt sava, tādējādi neviens nevar pretendēt uz patieso reliģiju, kas rada konfliktu ar Kristus vārdiem: "Es esmu ceļš, patiesība un dzīvība." Plurālistiskā teorija uzsver, ka Dieva Vārds katrā kultūrā var iemiesoties citādi, ka tas vienmēr ir viens un tas pats Kristus, kas stāv aiz katras reliģijas. Tādējādi tiek relativizēta Kristus iemiesošanās nozīme un dievišķā daba.

No otras puses kristietība un folklora nonāk arī krustugunīs dažu kristiešu domātāju vidū, kuri uzskata, ka kristietībai un folklorai nav jāsatiekas, jo starp tām nav nekā kopīga. Šādu nostāju raksturo

fundamentālā teoloģija par ekskluzīvismu, norādot, ka kristīgā reliģija ir ekskluzīva. Šo nepareizo nostāju ir veicinājuši tādi protestantu teologi kā K. Barts un E. Bruners, kā arī daži katoļu teologi, kuri izkroplotā veidā skaidrojuši Baznīcas mācību.

Apskatot Latvijas kultūras vēsturi, ir jāizceļ kristieši, kuri

Šis jautājums Latvijā tiek uzsvēruši, ka starp kristīgo reliģiju un latviešu folkloru pastāv tilti, kas var savienot dažus dzīves uzskatus. Tādā katoliskā vidē Latvijā kā Latgalē un suitos (Kurzemē) pastāv savstarpēja pozitīva saikne starp kristīgo ticību un folkloras elementiem. Arī protestantismā, pat ja ir noraidoša attieksme pret tautas mantojumu ārpus Evaņģēlija, pastāv uzskati, ka ir *jābūvē tilti*. Luterāņu mācītājs Ludis Bērziņš ievērojams latviešu folklorists, pedagogs un literāts - ir viens no tiem. Tāpat šeit var piepulcināt P. Smelteru, brāļus Skrindas, A. Bīlenšteinu, L. Adamoviču. Arī kardināls J. Vaivods un J. Broks savos pētījumos ir parādījuši, kā kristīgā reliģija veicinājusi latviešu kultūras uzplaukumu, izmantojot primskristietības laika dzīves uzskatus un tos novedot līdz pilnībai Kristus gaismā. J. Kursīte – mitoloģijas pētniece, Latvijas Universitātes filoloģijas fakultātes dekāne - uzsver: "Kristīgo un mītisko domāšanu ļoti daudz kas vieno. Ja nevienotu, kristietību ieviest neizdotos. Galvenais tas, ka vērtības ir vienas un tās pašas vai ļoti līdzīgas. Latvietī apbrīnojamā kārtā, tāpat kā lietuvietī, ir savijies gan pagāniskais, gan kristīgais, kas it kā pārsedz § viens otru." No jauna jāizvērtē § stereotipi, kas apgalvo, ka latviskais ir tikai pagāniskais, kā to § pasvītro V. Muktupāvels, LU asociētais profesors: "Mēs esam gan kristieši, gan arī neaizmirstam to vidi, kultūru, apkārtni, no kuras nākam. Folklora ir viena no pamatlietām, ko cilvēks ir ieguvis mantojumā savā kultūras telpā. Tas ir etniskais elements, kas veido cilvēku - viņa dzīvi, darbu, vidi,

> Tieši pirmskristiešu reliģiskās tradīcijas ir tā zeme, kur iekrita Dieva vārds, kas, izmantojot tā laika simbolus, tos piepildīja ar jaunu saturu, attīrot un paceļot labo līdz jaunai pilnībai.

> > ikdienu, sadzīvi, estētiskos uzskatus. (..) Kopīgais folklorai un kristietībai ir tas, ka tās abas ir saistītas ar cilvēku un nav no cilvēka atraujamas. (..) Viss labais, skaistais, patiesais, kas piepilda cilvēka dzīves telpu - gan kristīgais, gan no citiem kultūras apcirkņiem nākošais-, cilvēkam ir vajadzīgs, kopjams, saglabājams un no-

ķeltu vainagu "rutu" un kristiešu krustu dodams nākamajām paaudzēm." nozīmi. Patiess kristietis ne-

Attiecībā uz senām reliģiskām tradīcijām nevaram nepielietot mūsu prāta darbību, lai novērtētu, kas šajās tradīcijās ir neracionāls, maģisks un nav apvienojams ar kristīgās reliģijas pamatuzskatiem un ir pret cilvēka veselīgā

> prāta uzskatu. Nevar noliegt, ka no vienas puses pastāv relatīvisms attiecībā uz Dievu dažādu dievu pielūgsmē.

No otras putieši pirmskristiešu

reliģiskās tradīcijas ir tā zeme, kur iekrita Dieva vārds, kas, izmantojot tā laika simbolus, tos piepildīja ar jaunu saturu, attīrot un pacelot labo līdz jaunai pilnībai. Patiess kristietis par pamatu ņems augšāmcēlušos Kristus tēlu, lai lasītu tos simbolus, kas atrodami senās tradīcijās un tiem piešķirs jaunu baidīsies noraidīt visu, kas nav atbilstošs jaunajam dzīves stilam, kurā ieved Kristus un Viņa dibinātā Baznīca.

Latvijas kultūru veido folklora, kristietība, nacionālā ideja, dažādu kolonizāciju iespaids, kā arī saikne ar visu pasauli. Latvijas kultūras identitāti nevar raksturot tikai ar vienu no šiem elementiem, to attīrot no pārējiem. Ja skatāmies uz citu valstu kultūras veidošanos, tad jāpasvītro, ka arī šodien pastāv mēģinājumi kultūru attīrīt no kristīgā elementa un rietumu kultūras iespaida. Tas notika Beļģijas kolonizētajā Kongo, kur parādījās spēcīga attīrīšanās politika, ko veica bijušais prezidents Mobutu ar tā saucamo autentiskuma kustību. Tas notika arī Mao revolūcijas laikā Ķīnā. Tas zināmā mērā raksturo Rietumeiropas valstis, kas mēģina atmest kristīgo mantojumu, aizmirstot, ka tad, ja valsts un reliģija ir politiski škirta, tad tomēr no kultūras nevar

nošķirt reliģisko iespaidu tās veidošanā. Tas ir jautājums par saknēm, bez kurām cilvēks ir bez pieredzes. Svētīgais Jānis Pāvils II 2004. gadā to ļoti labi pasvītroja grāmatā "Atmiņa un Identitāte".

Patiess latvietis nedrīkstētu aizmirst, ka pašreizējo Latvijas kultūru ir veidojuši ne tikai apgaismības domātāji, bet arī kristiešu domātāji, mācītāji, priesteri. Nedrīkstam aizmirst, kā to nesen atgādināja katoļu bīskapi, ka: "1917. gada 9. un 10. maija Rēzeknes kongresā, kurā tika izlemta galīga Latgales apvienošanās ar pārējiem latviešu novadiem un likts stiprs pamats latviešu tautas vienotībai un Latvijas valstiskajai identitātei, vadošā loma bija tieši garīdzniekiem (Nikodemam un Jāzepam Rancāniem, Kazimiram Skrindam, Francim Trasunam un citiem)." Patiess latvietis ir spējīgs izmantot sava prāta gaismu un saprast, ka vēsture ir dinamisks process, kas integrē jauno, neiznīcinot savu būtību. Kristīgais elements pieder pie latviešu kultūras DNS. Patiesi progresīvs cilvēks nekad neiznīcina mantojumu, bet to integrē, jauno savienojot ar saknēm. Ženta Mauriņa un Ita Kozakēviča var iedvesmot tos, kuri ir atbildīgi par Latvijas kultūru un cilvēku izglītošanu skolās vai caur masu informācijas līdzekļiem. Tā ir mākslīga domāšana, tiek uzskatīts, ka kādai kultūrai var no augšas uzspiest dzīves uzskatus, kas neatbilst vietējai kultūrai, aizmirstot tās garīgos pamatus. Kultūra nekad nav neitrāla, tā ir konkrēta. Piemēram, doma par ģimeni, tēva un mātes lomu svarīgumu, cilvēka cieņu no ieņemšanas brīža līdz pat dabiskai nāvei, nabadzīgo un vājo cilvēku vērtība, tēvijas mīlestība - tās nav vērtības, par ko balsot, tās eksistē kā pamats, lai nepazustu demokrātija. Neviens nevar nobalsot par to, kas ir cilvēks un kas nav. Ja tā notiktu, tad tas būtu relatīvisma diktatūras sākums, kas apdraudētu pašu cilvēku un demokrātiju. Cilvēks var attīstīties tikai uz

pareiziem pamatiem! Šos pamatus Latvijas iedzīvotāji nedrīkstētu mazvērtēt atceroties Kristus vārdus, kas aicina celt uz klints, bet ne uz smiltīm. (sk. Mt 7,24 - 27)

> Priesteris Andris Marija Jerumanis

Augšāmcelšanās noslēpums

Turpinājums no 1. lpp.

Kristus Augšāmcelšanās svētki (Lieldienas) tiek svinēti reizi gadā, bet šo svētku noslēpums ir katras svētdienas būtība (senais svētdienas nosaukums ir "mazās Lieldienas"). Piedaloties Euharistijā (Svētajā Misē), kas ir ticības "avots un virsotne", mēs apliecinām un stiprinām savu ticību. Svētās Mises laikā pēc konsekrācijas vārdiem seko dialogs: uz priestera vārdiem: "Lūk, ticības noslēpums!" Visi atbild: "Mēs vēstīsim

par Tavu nāvi, Kungs, un liecināsim par Tavu augšāmcelšanos līdz pat Tavai atnākšanai," Euharistija ir Kristus ciešanu, nāves un augšāmcelšanās noslēpums un nav iespējams to izdzīvot, tajā nepiedaloties.

Līdzīgi ir ar Augšāmcelšanās svētkiem. Lieldienās cilvēki pārsvarā apmeklē baznīcas, tomēr, ja viņi nav piedalījušies Liturģijā, kas tiek svinēta Lielajā Ceturtdienā, Piektdienā un Sestdienā, tad šo svētku svinēšana paliek nepilna un nabadzīga. Latīņu nosaukums

trim dienām (no Lielās Ceturtdienas vakara līdz Lieldienu svētdienai) ir "Triduum sacrum", kas bieži tiek tulkots "trīs svētās dienas", tomēr šo dienu liturģija ir viena. Man šķiet, ka pilnīgāku jēgu izteiktu tulkojums "svētā trīsdiena". To paturot atminā, ir vērts parūpēties un pilnīgāk svinēt augšāmcelšanās noslēpumu, kaut arī pienākums piedalīties svētkos attiecas tikai uz svētdienu. Baznīcas apmeklēšana vienīgi Lieldienās neļauj izdzīvot augšāmcelšanās bagātību, skaistumu un

prieku. Tas bija Apustuļu ceļš, un tas ir arī Baznīcas celš. Nav augšāmcelšanās bez nāves. Jēzus mācekļiem teica: "Cilvēka Dēlam vajadzēs daudz ciest, (..) Viņu atmetīs un nogalinās, bet trešajā dienā Viņš celsies augšām." (Lk 9,22) Visi šie notikumi ir nesaraujami saistīti.

Jēzus Kristus dzīve, Dieva Vārds, Svētie Sakramenti, Baznīcas Liturģija, publiskās un privātās lūgšanas, lieli svētki, parastas gada svētdienas un arī kristieša ikdienas dzīve veido vienu vitrāžu. Tā ir skaista tikai tad, ja visi stikla gabalini – lieli un mazi – ir savās vietās. Vitrāžā nav stikliņa, kurš

būtu lieks. Savukārt stikls bez vitrāžas ir nevajadzīgs un vitrāža bez kaut viena maza stikliņa nav pabeigta, jo paliek caurums, kas bojā vitrāžas skaistumu.

Jēzus Kristus augšāmcelšanās ir liels ticības noslēpums, kas dod jēgu mūsu dzīvei un ticībai. Tomēr katrs cilvēks ir aicināts tam tuvoties un tajā ieiet vienotībā ar Baznīcu un caur Baznīcu. Novēlu visiem drosmi to izdzīvot šajos svētkos, kā arī visa gada garumā, lai arī Dieva žēlastība un svētība bagātīgi piepildītu mūsu garīgo un laicīgo dzīvi. Alleluja! Slava Kungam!

Priesteris Mariušs Kempa

Divējāds varonības izaicinājums

Jaceks Salijs OP

Esmu piedzīvojusi pamatīgu satricinājumu, pēc kura vēl līdz šim brīdim nespēju attapties. Vienmēr esmu zinājusi, ka aborts ir liels ļaunums. Ir pat gadījies, ka diskutējot esmu apgalvojusi – nedrīkst atņemt bērnam dzīvību, pat ja viņam būtu jāpiedzimst ar attīstības traucējumiem. To visu zināju līdz brīdim, kamēr manis pašas māsai nesākās panika, ka būs jādzemdē bērns ar Dauna sindromu.

Par laimi, pirmsdzemdību izmeklēšanas izgaisināja šīs bažas. Tomēr pilnībā neesmu pārliecināta, vai mēģinātu pierunāt savu māsu bērnu dzemdēt, ja pārbaudes uzrādītu, ka bērns būs ar attīstības traucējumiem. No tā laika mani vajā divi jautājumi: vai tad, ja izmeklējumu rezultāti būtu nelabvēlīgi, bet es necīnītos par šī bērna dzīvību (un ja gribu būt atklāta, tad šķiet, ka necīnītos), vai tas man būtu smags grēks? No otras puses – ja mana māsa nolemtu veikt abortu – vai vinas grēks būtu tikpat smags kā atbrīvošanās no vesela bērna. Dažkārt domāju, ka apzināts lēmums dzemdēt bērnu ar invaliditāti ir patiesa varonība.

Varonība izsauc apbrīnu, tas tiesa, bet parastie cilvēki nav radīti varonībai. Bet, ja tas tā ir, tad nevar no parastiem cilvēkiem pieprasīt varonību. Tomēr nezinu, vai man ir taisnība, tāpēc jautāju — vai var no citiem pieprasīt varonību.

Vispirms atcerēsimies, no kurienes ir cēlušies šie apgalvojumi, ka "nevienam varonība nav pienākums" un ka "ne no viena varonību nedrīkst pieprasīt", jo tad uzreiz kļūs skaidrs, ka tie neattiecas uz situācijām, kas līdzinās Jūsu aprakstītajai.

Vispirms aplūkosim dažas situācijas, kurās gan iesaistītajai

Ja mūsu līdzcilvēku piemeklē varonību pieprasošs dzīves uzdevums, mūsu pienākums ir viņu stiprināt

personai nav pienākuma uzņemties varoņdarbu, gan cits cilvēks, saskaņā ar morālisko likumu, nav tiesīgs pret viņa gribu varonību no viņa pieprasīt.

Par lielu varonību izšķīrās vēlākais kardināla Vojtilas (pāvests Jānis Pāvils II), biktstēvs priesteris Tadeušs Fedorovičs, kurš dabūjis atļauju no sava arhibīskapa, iekļuva vilcienā, kurā tika uz Sibīriju vesti poļi, un vēlāk kā izsūtītais ar lielu pašaizliedzību viņu vidū veica priestera pienākumus.

Tomēr uzreiz gribu vērst uzmanību, ja arhibīskaps, nejautājot piekrišanu, būtu licis priesterim T. Fedorovičam pildīt šo dvēseļu aprūpes misiju, tas būtu ļoti necilvēcīgi.

Mēs tādu necilvēcīgu pavēli komentētu — "Ne no viena nedrīkst pieprasīt varonību!" Bez padotā piekrišanas pat klosteros priekšnieks nedrīkst viņu sūtīt uzdevumos, kas saistīti ar augstu dzīvības risku — kaut arī padotais ir solījis paklausību.

Ļoti lielu varonību ir apliecinājuši sv. Maksimiliāns Kolbe un svētīgā Marianna Bernacka, kuri par savu tuvāko labprāt atdeva dzīvību. Šāda izvēle tomēr nebija viņu pienākums.

Viņiem neko nevarētu pārmest, ja viņi tikai ar šausmām noskatītos uz to, kā nacisti nolemj nāvei nevainīgus cilvēkus.

Šos piemērus no II Pasaules kara minēju tāpēc, ka mēs bieži vien kaunamies saukt par varonību labos darbus, kas pieprasa lielu pašaizliedzību, bet ko cilvēki uzņemas savā parastajā ikdienas dzīvē.

Ja ģimene, kura nepavisam nav pārtikusi, jau vairākus gadus ik mēnesi pārsūta 500 zlotus (apm. 100 latu) pazīstamai daudzbērnu ģimenei (un tie nav viņu radinieki!), kam smagas slimības dēļ nav iespējams strādāt algotu darbu — es nebaidīšos šo rīcību saukt par varonību. Turklāt man viņi par to nekad nebija pat ieminējušies. Tikai pavisam nesen man to ar asarām acīs pastāstīja minētās daudzbērnu ģimenes slimais tēvs.

Minēju šo faktu, lai skaidri būtu redzams, ka šie ļaudis nebija spiesti uzņemties tik lielas tuvākmīlestības pūles. Tik liels varoņdarbs nebija viņu pienākums.

Šķiet, ka daudzmaz esmu izskaidrojis, uz kādām situācijām attiecas apgalvojums – "nevienam varonība nav pienākums" un "ne no viena varonību nevar pieprasīt".

Tomēr dzīvē mēdz būt arī tā, ka vienīgā labā rīcība ir tieši varonības izvēle — katrā ziņā izvēle, kas ir ļoti tuva varonībai. Es drīkstu savu dzīvi tā virzīt, lai iespējams nekad tik sarežģītā situācijā nenonāktu. Tomēr, ja nu es nokļūšu tādas grūtas izvēles priekšā — vai nu varonīga rīcība vai nu nelietība — tad nedrīkstu aizbildināties, ka esmu tikai parasts cilvēks un nespēju būt varonis. Tieši varonīga izvēle kļūs tajā brīdī mans pienākums.

Grūti iztēloties vēl sarežģītāku izvēli par to, kādu piedzīvoja Bībelē minētā Zuzanna (Dan 13). Viņai tika piedāvāts – vai nu glābt savu dzīvību un labo vārdu par ļaužu acīm apslēptas nelietības cenu, vai arī – nevainīgai zaudēt ne tikai dzīvību, bet arī labo vārdu. Zuzanna tomēr ļoti skaidri saprata, ka šajā gadījumā vienīgā labā izvēle ir palikt uzticīgai Dieva baušļiem – drīzāk izvēlēties bez vainas tikt notiesātai un nonāvētai nekā sagrēkot.

Tagad mēģināsim salīdzināt divas ļoti sarežģītas, tomēr atšķirīgas situācijas, jo pirmajā varonībai ir alternatīva, bet otrajā tādas nav. Māte, kas kā donors ziedo nieri savam slimajam bērnam, izdara varonīgu izvēli, tomēr šāda izvēle nav viņas morālais pienākums (kaut arī viņa to spēcīgi sajūt kā mātes mīlestības pienākumu). Turpretī māte, kas zina, ka bērns, kuru viņa sevī nēsā, piedzims ar attīstības traucējumiem, un ārsts varbūt pat mēģina pierunāt veikt abortu, arī izdara varonīgu izvēli - bērnu piedzemdēt, tomēr šī izvēle ir viņas pienākums. Cita izvēle būtu ļoti smags nevainīgas cilvēciskas būtnes nogalināšanas grēks – turklāt savas pašas bērna nogalināšana.

Tātad nemiers sirdī par to, ka

Jūsu nostājā — laikā, kad māsa piedzīvoja grūtus brīžus — kaut kas nebija labi, liecina par to, ka morālā patiesība pieprasa savas tiesības Jūsu sirdsapziņā. Jums bija svēts pienākums gadījumā, ja pirmsdzemdību pārbaudes izrādītos nelabvēlīgas, nostāties bērna pusē un stiprināt māsas spēkus un drosmi vienīgajai pareizajai izvēlei. Grēks, un jo īpaši slepkavības grēks, nav un nekad nevar kļūt par cilvēka cienīgu risinājumu grūtā situācijā.

Mums nevajadzētu bezjēdzīgi vispārināt tēzi, ka "ne no viena nevar pieprasīt varonību", jo tā nav patiesa visās tajās situācijās, kad vienīgā alternatīva varonībai būtu nelietīga rīcība.

"Bet mana māsa taču ir tikai parasts cilvēks!" – Jūs tad sajutāt līdz savas dvēseles dziļumiem. Uz to atbildēšu: varbūt tādēļ no pārbaudījuma, no kura viņa tik ļoti baidījās, tika pasaudzēta. Bet, ja tomēr viņas bažas būtu apstiprinājušās, pilnīgi noteikti Dievs sniegtu stiprinājumu, ja vien Jūsu māsa to pie Viņa meklētu. "Bet Dievs ir uzticīgs. Viņš neļaus jūs kārdināt pāri jūsu spējām, bet reizē ar kārdinājumu dos izturību, lai jūs varētu pastāvēt." (1Kor 10,13)

Un vēl vienu lietu ir vērts sev arvien no jauna atgādināt: ja kādu mūsu līdzcilvēku piemeklēs grūts, varonību pieprasošs dzīves uzdevums, tad mūsu svēts pienākums ir viņu stiprināt un iedrošināt, lai viņš spētu izdarīt pareizu izvēli. Pat daudzi mocekļi, kurus šodien godinām kā ticības varoņus, nebūtu spējuši izturēt uzticībā Jēzum bez ticības brāļu palīdzības, kas viņus uzmundrināja, stiprināja vājuma un kārdinājumu brīžos un dažādos veidos izrādīja viņiem savu solidaritāti.

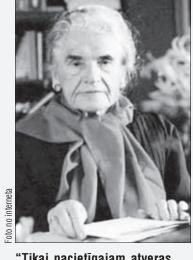
Teksts publicēts saīsināts, tulkoja **Ingrīda Burģe**

Zentai Mauriņai – 115

Prieks dara cilvēkus labus

Šajā rakstā apkopoti fragmenti no Zentas Mauriņas krājuma "Sirds mozaīka" – esejas par ciešanām un prieku –, kā arī no autobiogrāfiskās triloģijas trešās daļas "Dzelzs aizbīdni lūzt".

Esėju krājuma "Sirds mozaīka" pirmais izdevums iznāca Zviedrijā 1947. gadā Kārļa Rasiņa apgādā nelielā skaitā. Tai pašā gadā šo grāmatu izdeva Vācijā. Autore to nav pārtulkojusi, bet uzrakstījusi no jauna. Šī grāmata, kuras 🖺 katrā lappusē jaušams Janās Derības, grieķu kultūras un latviešu tautasdziesmas gars, 5 ir pirmais literatūras darbs, kas privātā ceļā, bez pabalstiem, tikai ar savu iekšējo spēku, iekarojis sev vietu Eiropas kultūras dzīvē.

"Tikai pacietīgajam atveras prieka *puķe*." (Z. Mauriņa)

"Es piecēlos sēdus un loga mazajā četrstūrī redzēju ziedošas

ābeles zaru, uz kura sēdēja aizkustinoši mazais mušķērājs, un pateicībā slavināja Radītāju. Bet nīcības apziņa un tomēr spītīga griba izturēt. Man likās it kā putns dziedātu Evaņģēlija kokā, kas bija izaudzis no sinepes grauda – cilvēks paņēma mazāko no sēklām, to izsēja un, kad tā izauga, tā tapa par lielu koku un putni salidoja un dzīvoja koka zaros. Es apsolījos, ka – ja reiz izkļūšu no šīs elles – tapšu par koku, ko aplidos putni, kas dzied koka zarā un paudīšu pasaulei: kas var brīvi kā putns dziedāt savu dziesmu, tam ir viss, lai būtu laimīgs.

Kādai jābūt cilvēka dvēselei, lai Tā spētu uzņemt sevī prieku? Esmu izkaldinājusi sešus baušļus. Pirmkārt – dvēselei jābūt modrai. Reiz pie katra loga pieklauvē laime, bet, kas kluso klauvējienu nesadzird, palaidis garām savu lielo dzīves stundu. Otrkārt dvēselei jābūt drosmīgai. Ir grūtāk saķert prieka putnu, nekā ļauties sāpju plūsmai. Sāpes – tās stāvdaļa, tās mūs pavada arī pret mūsu gribu, bet prieks mums jārada pašiem. *Treškārt* – tikai pacietīgajam atveras prieka puķe. Ceturtais bauslis sakņojas labvēlībā pret cilvēkiem, dzīvniekiem un lietām. Viņš priecājas par sulīgu ābolu, par drauga smaidu. Esi savā dvēselē neievainojams – tā skan piektais kalnākāpēja bauslis. Liela daļa notikumu nav atkarīga no mums, bet gan no mūsu priekšstata par tiem. Un cik aplami reizēm mūsu priekšstati! Daļa mūsu sirdsēstu un īgnuma nav patiesas sāpes, bet tikai šķitums. Daudzi cilvēki pārtiek nevis no patiesības, bet no tuvcilvēku spriedumiem, tie dara

viņus laimīgus un nelaimīgus, bet nekas pasaulē nav tik maldīgs, nepastāvīgs, tik aplams kā ļaužu valodas. Un tagad par sesto prieka priekšnoteikumu – par savrupību un klusumu. Cilvēks, dzīvojot barā, neviļus aiz pašuzturēšanās dziņas pielāgojas. Dvēseles dziļuma dimensija paseklinās, personīgā iniciatīva apsīkst. Tikai savrupībā un klusumā cilvēks saskaras ar Dievu un svētumu, un, ja cilvēkam pašam vairs nav savas svētnīcas, viņš zaudē cilvēcisko cieņu. Klusumā cilvēks atrod pats sevi, apzinās savas īpatnējās spējas, savu iekšējo uzdevumu, tikai klusumā viņš atkratās no bezjēdzīgās, dvēseli kropļotājas prasības izskatīties un izturēties

> Sagatavoja **Maija Rolava**, Z. Mauriņas memoriālo piemiņas istabu vadītāja Grobiņā

Kā neapslāpēt sevī Dieva dāvanas?

9. februārī Sanktpēterburgas Puškinas piepilsētā notika Liepājas diecēzes priesteru Gata Mārtiņa Bezdelīgas un Andra Vasilevska personālizstāžu atklāšana modernās mākslas muzejā "Carskoseļskaja kolekcija". Izstādes vienā zālē apskatāmas priestera Gata ellas gleznas, bet otrā – priestera Andra grafikas un zīmējumi. Izrādās, ka abu pirmais aicinājums un izglītība ir saistīta ar mākslas jomu - pr. Gatis ir fotogrāfs, bet pr. Andris - tekstilmākslinieks. Lai uzzinātu ko vairāk par abu priesteru māksliniecisko darbību, piedāvājam intervijas, kas atklāj šī radošā ceļa gājumu.

Intervija ar priesteri **GATI MĀRTIŅU BEZDELĪGU**

Kā sākās tavas gleznotāja gaitas?

Gribēšana manī brieda jau ilgāku laiku, līdz brīdim, kad neizturēju un ņēmu rokā otu. Liepājas Sv. Jāzepa katedrāles draudzē pazīstu vairākus cilvēkus, kuri strādā par pasniedzējiem Mākslas koledžā. Dacei Lipskai Dēliņai palūdzu, lai mani ievada glezniecības gaitās un pamāca. Viņa piekrita un pirmajā nodarbībā devāmies uz veikalu, lai iegādātos krāsas. Apguvu pamatus, Sāku gleznot 2008. gadā.

Kad pirmie soļi bija sperti, Liepājā iepazinos ar Sanktpēterburgas māksliniekiem Aleksandru Nekrasovu un Andreju Kuzņecovu. Ar viņiem kopā devos plenēros gleznot brīvā dabā. Varu teikt, ka Aleksandrs deva tālāko grūdienu un iepazīstināja mani ar krievu glezniecības skolu. Mūsu sadarbība notiek arī tā, ka Andrejam pa epastu aizsūtu savu gleznu fotogrāfijas un pēc tam pa telefonu viņš tās komentē, izanalīzē. Tādā veidā augu un tad, kad satiekamies, kopīgi strādājam intensīvāk.

Turpinu mācīties arī ik pa laikam aizbraucot uz Pēterburgu un tur piedaloties mākslinieka A. Nekrasova meistarklasē. Izstāde, kas šobrīd apskatāma Puškinā, ir kā atskaites punkts manai mākslinieciskajai izaugsmei.

Vai tu meklē savu rokrakstu glez-

Jā, es domāju, ka mans rokraksts tikai veidojas un vēl veidosies labu laiku. Es nevaru iedomāties, ka varētu pienākt brīdis, kad es sacītu – esmu jau visu apguvis. Esmu vēl tikai glezniecības ceļa sākumā un joprojām vēl pielaižu daudz kļūdu.

Kā tu pats skaties uz saviem darbiem? Nav tā, ka man tie ļoti patiktu. Man vairāk patīk pats radīšanas process. Līdzīgi bija arī tad, kad vēl nodarbojos ar fotogrāfiju pats process fotogrāfijas tapšanā šķita interesantāks par gatavo rezultātu. Kad darbs ir gatavs, tas ir kā pasaulē palaists bērns. Tās gleznas, kuras oktobrī aizvedu uz Pēterburgu izstādes ekspozīcijas iekārtošanai, uzlūkojot izstādes atklāšanā, man šķīta svešas, kaut ar prātu es apzinos, ka tās ir manas.

Vai tas, ka pirms iestāšanās Seminārā nodarbojies ar fotografēšanu, tev tagad palīdz glezniecībā?

Jā, jo, manuprāt, mākslas darbā būtiska loma vienmēr ir gaismai. Gaismas meklēšana glezniecībā ir viena no būtiskākajām lietām. Tā ir gaisma, kas visu parāda, atklāj, atšķirot tumsu un ēnu. Fotogrāfijā ir tāpat - tā ir zīmēšana ar gaismu.

mācījos arī uzklausot manu darbu analīzi. Priesteris G. M. Bezdelīga sarunā ar izstādes apmeklētāju pie savu darbu ekspozīcijas

Aleksandra Ņekrasova grafikās, kas bija apskatāmas arī mūsu sv. Jāzepa katedrāles tornī, kur ierīkota neliela izstāžu telpa, dabā? novēroju, ka zīmējot kādu svēto, viņš nebija konkrēti izzīmējis seju, bet ļāvis, lai caur to plūst gaisma – Dieva gaisma, kas ir būtiskākais darbā.

Ko tu attēlo savās gleznās?

Man liekas, ka neatkarīgi no tā, ko gleznoju – dabu, arhitektūru vai cilvēkus, darbā būtiskākais ir stāsts. Vārdi ir viens izteiksmes līdzeklis, bet pastāv arī citi glezniecība, mūzika. Šīs izteiksmes formas nāk no cilvēka dvēseles un veido sarunu ar aplūko gleznu vai klausās mūziku, tad viņam veidojas savs pamatojums, izpratne, kas balstīta personīgajā pieredzē. Dialogā rodas jautājumi un tiek sanemtas atbildes, bet tas notiek dvēseles līmenī, ne ar skaļiem vārdiem.

Ir tā, ka cilvēki pienāk pie manis un stāsta, ko saskatījuši manos darbos, bet tas ne vienmēr ir tas, ko es esmu domājis gleznojot. Manuprāt, ja ar cilvēkiem var runāt šādā veidā, tas ir labi. Man gribas veicināt šo Rīgā Muzeju nakts ietvaros, kad daži mani dialogu, kas norit cilvēkā. Stāsts neslēpjas skaistos dabas skatos, bet patiesumā, kas mākslinieku grupu. Tad vēl Liepājas muzejā cilvēku kaut ko pasaka.

Sabile (2010)

atklājas caur konkrēto mākslas darbu. Kādi ir skati, kurus tu meklē, gleznojot

Tie ir skati, kas iekrīt acīs un pie kuriem apstājoties, varu radīt stāstu. Izbraukšana dabā, plenērā ir arī sava veida miera meklēšana. Kad dvēselē valda burzma, tad dabā es nomierinos. Tad daba sāk runāt un mierīgi atklāties, tur es atklāju nabadzības skaistumu. Dabā viss liekais atkrīt un atklājas lakonisms. Ja pasaulē runā par nabadzību, tad tā tiek izprasta kā trūkums, bet patiess skaistums ir liekā, traucējošā atmešanā.

Reiz Mākslas koledžā bija mākslinieka otru dvēseli. Dialogs notiek brīdī, kad cilvēks Māra Uldrika darbu izstāde un tās atklāšanā viņam tika uzdots jautājums - ko viņš ar saviem darbiem ir gribējis pateikt? M. Uldriķa atbilde bija: "Neko!" Un tajā atklājās vienkāršība un patiesums.

Viņš savos darbos aicina skatīties un atklāt, ko tie pasaka, kādu atbildi tie sniedz. Kur tavi darbi ir bijuši līdz šim apskatāmi plašākai publikai?

Pirmā reize bija Naivās mākslas muzejā darbi tika izstādīti kopā ar Sanktpēterburgas un šobrīd - Pēterburgā. Izstāde, protams, ir notikums – atskaites punkts, bet es nevaru teikt, ka tas man ir kaut kas ļoti nozīmīgs. Protams, vienmēr ir patīkami, ja kāds pasaka kādu labu vārdu. Ja Andrejs nestrādātu muzejā, es pats nemeklētu iespējas savus darbus izstādīt, tajā ziņā esmu pārāk kūtrs.

Kā tas notika, ka šajā izstādē ir izstādīti ne tikai tavi, bet arī priestera Andra Vasilevska darbi?

Mēs jau kādu laiku otrdienās kopīgi dodamies dabā, lai tur radoši strādātu. Andri iepazīstināju ar Pēterburgas mākslinieku Aleksandru Nekrasovu, viņš apskatīja Andra grafikas un kā muzeja darbinieks jau uzreiz redzēja to, kas būtu interesants izstādīšanai. Andra darbi Pēterburgā ir izstādīti kamīnzālē, kur baltās lapas ar viņa grafikām un zīmējumiem loti labi izskatās.

Vai tavos darbos skatītāji var atklāt arī kādu dalu no tevis?

Noteikti. Tāpat kā mūsu valodā un rokrakstā kaut kas atklājas no mums, tāpat arī glezniecībā. Tur var ieraudzīt to, ko vārdos nevaru izteikt un par ko nerunāju un citiem nestāstu. Jebkura radoša darbība par

Laiva krastā (2009)

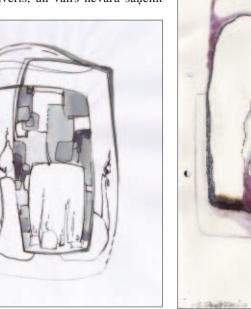
direktors A. Nekrasovs

Tā ir arī sava veida evaņģelizācija. Priesteris atklājas caur mākslu, un tas citiem var likt aizdomāties par garīgām lietām. Pateicoties manām gleznām, nonāku mākslinieku vidē, kur veidojas sava veida kopība.

Intervija ar priesteri **ANDRI VASILEVSKI**

Kas tevi pamudina ņemt rokās zīmuli,

Garīgā semināra laikā mani pamudināja Svētie Raksti, kad esmu klusumā, adorācijā, lasu un pārdomāju Svētos Rakstus. Tad Rakstu vieta manā acu priekšā vizualizējas. Es ieraugu kompozīciju, ko uzreiz pēc lūgšanas uzlieku uz papīra, citādi es nevaru gūt mieru. Uz papīra fiksēju to, ko esmu ieraudzījis konkrētajā Svēto Rakstu lasījumu vietā. Ja es to uzreiz neizdaru, kaut kas iekšēji, garīgi manī tiek aizvērts, un vairs nevaru saņemt

Viņš apgaismos to, kas paslēpts tumsā.

nākamo (attēlu). Tad, kad piedzīvotais ir uzlikts uz papīra, tas no manis it kā tiek paņemts prom. Šis brīdis man sagādā lielu gandarījumu. Manī ir piepildījuma sajūta esmu izdarījis to, kas bijis nepieciešams.

Kādus materiālus tu izmanto?

Varu izmantot jebkuru! Ir bijis arī tā, ka esmu zīmējis pat uz papīra salvetes, kas stāvējusi uz galda. Man šis redzētais darbs, kompozīcija ir jāuzliek uz papīra, lai pēc tam tā var dzīvot savu dzīvi.

Pagājušajā gadā, kad bija veselības problēmas un mēnesi pavadīju gultas režīmā, tapa 11 zīmējumi ar pildspalvu, kuros tika atainotas nozīmīgākās Alsungas vēsturiskās vietas. No šiem zīmējumiem tagad bērniem ir tapis "Mana ceļojuma albums Alsungā", kas domāts izkrāsošanai.

Bet Marija glabāja šos vārdus, pārdomādama savā sirdī. (Lk 2,19)

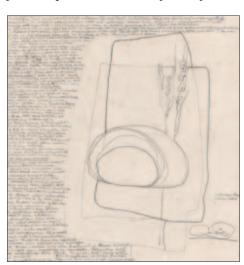
Vai tevi tas pārsteidz, ko tu galarezultātā ieraugi uz papīra?

Jā, protams, jo tas nav manas izdomas auglis. Es to neizplānoju ar tehniskiem līdzekļiem kā, piemēram, to dara inženieri. Šajā gadījumā loģika neder. Pārlapojot savus darbus, es brīnos un man tas viss šķiet

Nākamajā etapā pēc tam, kad redzētais ir uzlikts uz papīra, to papildinu. Bieži izmantoju tušu uz akvareļpapīra, tur ir iespējamas nejaušības, jo nevar pilnībā paredzēt, kur tuša plūdīs pa mitro materiālu. Tas, mākslas darbam, piedod kaut ko dzīvu un neatkārtojamu.

Tavas grafikas, zīmējumi ir bijuši skatāmi dažos izdevuma "Mieram tuvu" numuros, kā tapa šis kopdarbs?

Tas bija 2003. gada janvārī, kad "Mieram tuvu" sava izdevuma lapaspusēs sāka ievietot ilustrācijas. Tiku jautāts - vai man ir kādi darbi, kurus varētu ievietot, lai cilvēkiem ar vizuālo domāšanu palīdzētu pārdomāt Svētos Rakstus. Toreiz šie zīmējumi tika piemēroti, bet vēlāk jau zināju, kura

Teoloģijas lekcijas par Euharistiju laikā tapis zīmējums

mēneša izdevumam man jāzīmē. Meditēju attiecīgo svētdienu Rakstu vietas adorācijā, kas mums kā semināristiem bija vismaz stundu dienā. Dažreiz tie ir divi, trīs vārdi, kas izsaka šī zīmējuma jēgu.

Vai tagad šie zīmējumi ir aizceļojuši uz Krieviju, kur tos var apskatīt Sanktpēterburgā, Puškinas izstāžu zālē?

Jā, šajā izstādē ir apskatāmi gan zīmējumi, kas tika gatavoti izdevumam "Mieram tuvu", gan arī tie, kas tapuši teoloģijas lekciju laikā manās pierakstu lapās.

Kā šie tavi darbi, tavuprāt, dzīvo, ierāmēti izstāžu zālē pie sienām, ne vairs "Mieram tuvu" lappusēs?

Muzeia direktors Aleksandrs Nekrasovs lūdza manu piekrišanu koncepcijai, kas tika ievērota, iekārtojot izstādi. Viņam bija svarīgi parādīt materiāla, uz kura es strādāju, dažādību, kā arī izteiksmes līdzekļus, jo līnija spēj būt dažāda. Ir sanācis ļoti interesants skatījums uz maniem darbiem.

Tavos darbos ir manāms vieglums, kā tev izdodas to panākt?

Tā kā rakstot katram ir savs rokraksts, tāpat arī zīmējot. Muzeja direktors A. Nekrasovs teica, ka manos darbos izpaužas latvieša būtība - plastiskā, pludlīnijās, vieglumā. Grūti pateikt – kas to veido? Varbūt tas ir jūras tuvums.

Vai tavs mākslinieka rokraksts gadu gaitā ir veidojies?

Jā. protams, rokraksts jau vienmēr veidojas, tāpat kā cilvēka personība nobriest. Māksliniece Laura Feldberga grāmatiņas "Septiņās dienās", kurā nopublicētas manas grafikas, ievadā rakstīja savu novērojumu, ka redz, kā caur šiem zīmējumiem veidojas personība. Patiešām, pāršķirstot savus darbus pa gadiem, var novērot to, ka sākumā tie ir bijuši nedrošāki, vēlāko gadu darbos novērojama daudz lielāka brīvība, bez bailēm. Tādējādi, sanāca ar interesi pavērot arī pašam sevi no malas.

Kāpēc, tavuprāt, ir svarīgi sevī neapslāpēt radošo dzirksti arī tad, ja esi priesteris?

Ja es to darītu, tad sevī apslāpētu ko tādu, ko mūsu lielais Papus mums katram dod. Ja Viņš to man ir devis, jāmāk to izmantot, jo tas ir viens no izteiksmes līdzekļiem, ar kuriem es varu uzrunāt cilvēkus. Tā nav lieta, kas mētājas apkārt. Kad iestājos Garīgajā seminārā, pie sevis domāju - kāpēc man bija jābeidz mākslas skola un jāapgūst biškopja izglītība, tak izmesti gadi vējā? Tagad es saprotu, ka šīs lietas bija vajadzīgas, lai es varētu būt tas, kas esmu šodien. Tas nav tikai pamats, kas ielikts pagātnē, bet, šīs lietas izmantojot, es varu kalpot šodien. Gan sarunās ar draudzes cilvēkiem, apmeklējot viņus viņu saimniecībās, bišu dravās, laidarā, gan tikpat labi esot kopā ar māksliniekiem. Man ir viegli veidot izpratni par to, ko otrs dara. Ja es gribētu to apslāpēt, tad es nogalinātu kaut ko sevī, bet vai tad es būtu laimīgs?

Ko tu dari, lai no Dieva sanemto dāvanu

To, kas mēs esam, ir viegli pazaudēt ikdienas rutīnā. Bet, ja esmu tādu dāvanu sanēmis no Papus, tad man ir iāmāk atlicināt laiku, lai to koptu. Piemēram, otrdienās, kas ir mana svētdiena, cenšos veltīt laiku tam, lai plenērā uz audekla uzliktu redzēto, spēlētos ar eļļas krāsām, pludinātu un jauktu. Tas ir tā, it kā es piedalītos radīšanas procesā. Protams, manis radītais ir pavisam niecīga atblāzma.

Ja kaut kur dodos, man vienmēr ir līdzi fotoaparāts - piezīmju bloks, kurā uzmetu kādu ainavu vai fragmentu, kas īpaši palicis atmiņā. Tā varu ik uz soļa mācīties ko jaunu ieraudzīt Dieva radītajā pasaulē.

Intervēja Ieva Liede

Laulībai nepieciešams labi sagatavoties

Mīlestību varētu salīdzināt ar situāciju, kad mēs uzņemamies palīdzēt otram cilvēkam pārkļūt pāri okeānam. Mums ir kopīga laiva un airi, un tikai divatā ir iespējams tikt līdz galam. Ja es kādu brīdi okeāna vidū izdomāju, ka nevēlos vairs turpināt – varbūt ieraugu kādu citu it kā patīkamāku laivu vai kuģi, vai pat nolemju, ka otrs ir lieka nasta, un atstāju viņu vienu pašu okeāna vidū - jautājums, vai līdzšinējā palīdzība bija ko vērta. Mēs taču neuzsāktu šo ceļojumu, ja zinātu, ka otrs mūs pusceļā pametīs! Mīlestība "uz laiku'' jau pati sevī noliedz mīlestības būtību - kas ir "līdz galam".

Iekāpt kopīgā laivā un uzņemties kopīgu ceļu - salaulāties ir nenoliedzami drosmīgs solis. 물 Tomēr, vai bieži negadās, ka celā rodas problēmas: izrādās, ka ≘ ūdens vai pārtika palikusi krastā. ₿ nav paņemts līdzi piemērots silts apģērbs naktij, trūkst kompasa un trakākais - nekādi neizdodas saskanot airēšanas ritmu, laiva svaidās un grozās pa viļņiem kā apjukusi! Un kur nu vēl, ja gadās vētra...

Nenopietni jūrā braucēji, jūs teiksiet? Vajadzēja taču sagatavoties, izplānot, parunāt ar pieredzējušiem - un arī saprast, vai tiešām abi spēs kopā, vienā ritmā airēt? Tomēr, kad divi cilvēki bez iepriekšējas sagatavošanās nolemj uzsākt kopīgu ceļojumu pa dzīves *jūru* laulības laivā, viņi rīkojas tieši kā šādi nenopietni jūrā braucēji. Viņi ir iedvesmoti, iemīlējušies, jūtas gana drosmīgi un visu zinoši. Viņi vēlas braukt un vēlas šo *laivu* – kas gan būtu tiesīgs viņiem to liegt? un tad gadās, ka paiet laiks un abi sāk domāt, ka bija neprātīgi, šo ceļojumu uzsākot, arī – ka nebija sapratuši, ko šis ceļojums no viņiem prasīs, ka viņi nezināja, ko dara....

Bet laulība jau ir vēl kas daudz nopietnāks kā kopīga laiva. Laiva ir tikai koka gabals, vieta, līdzeklis, kuras izvēle ir

SADERINĀTO REKOLEKCIJAS NOTIKS:

4. - 6. maijā

Liepājā, Jelgavas ielā 17

sv. Dominika klostera rekolekciju mājā Pieteikties pie Kristīnes Locikas tālr. 26705843

tikai mūsu pašu darīšana, bet laulība – tā jau ir iesaistīšanās Dieva lietā. Tā ir saistības un atbildība, kuru uzņemas laulātie viens otra un savu vēl neesošo bērnu priekšā, un Dieva priekšā. Laulība ir atbildība pat savu vecāku, vecvecāku un vecvec...vecāku priekšā, šīs dzīvības tālāknodošanas priekšā. Tas ir nopietni, bet tik bieži ir redzēta nenopietna attieksme!

Pat nemaz nerunājot par tālāko – pats Laulības sakramenta brīdis bieži netiek apzināts kā svarīgs! Tik bieži gadās, ka pārim, pat baznīcā ejot pie altāra, galva vēl pilna ar problēmu par fotografēšanos un kā viesiem nokļūt uz mielasta vietu – ka pati ceremonija paslīd garām, viņi nepamana, ka sniedz viens otram Sakramentu, un, izejot pa baznīcas durvīm, viņi nevis vienkārši ir laimīgi viens ar otru, bet vēl žigli cenšas kārtot kādas organizatoriskas lietas. Jā, tik daudz laika un enerģijas ir ieguldīts kāzu sagatavošanā, tikai nez kādēļ laika un enerģijas neatlika - vai jau sākotnēji nebija paredzēta? lai pienācīgi sagatavotos Laulības sakramenta saņemšanai no garīgās puses?

Taču nelaulājas ar domu, ka gan jau vēlāk varēs izšķirties, jo taču nezināja, ko dara. Bet, realitātē tā notiek, ka pāris vēlas, lai viņu salaulā pēc iespējas drīzāk ir taču abpusējas jūtas! Bet jūtas

(ia tās ir īstas un nobriedušas) nekur nepazudīs, ja pāris pagaidīs un nopietni sagatavosies laulībām. Vēl vairāk tās nostiprināsies, kad pāris sapratīs, ka viņu laulībā īstenībā pats galvenais būs Dievs Viņš būs tas, kurš vadīs viņu laulības laiviņu pāri dzīves okeānam uz Debesu valstību.

Pāvests Benedikts XVI, nesen uzrunājot Baznīcas tiesu pārstāvjus, uzsvēra, ka "sagatavošanās Laulībai jābūt kā dziļam pārdzīvojumam" un atgādināja, ka kandidāti uz Laulības sakramentu nedrīkst pieprasīt, lai tāpat vien viņus salaulā: "Nav runa par subjektīvo prasību, kādu priesterim jāizpilda formāli to atzīstot neatkarīgi no faktiskā savienības stāvokļa (..) Neviens nevar pieprasīt tiesības uz laulības ceremoniju." Pāvests izteica arī pārliecību, ka "ar dažādu pieejamo rūpīgas sagatavošanas līdzekļu un kontroles palīdzību var paaugstināt pastorālās darbības efektivitāti ar mērķi izvairīties no sprieduma par laulības nederīgumu".

Viens no veidiem, kā saga-

tavoties laulībām, ir iziet Saderināto kursus. Reliģiskajā dzīvē, pirms iesaistīties kādā kopienā, cilvēks vispirms iziet noviciātu, lai labāk iepazītu to dzīvi, kurai viņš jūtas aicināts, lai uzzinātu, vai tā patiešām ir Kunga griba. Ne mazākas pūles jāvelta arī aicinājuma laulības dzīvei noskaidrošanai, un tam kalpo saderināšanās laiks, kas ir lūgšanu, pārdomu, sevis un izredzētā dziļākas iepazīšanas un atbildīga lēmuma pieņemšanas

Kursus apmeklēt ir aicināti saderinātie un tie, kuri ir iemīlējušies, draudzējas un domā par laulībām nākotnē. Šajos kursos ir iespēja dziļāk iepazīst sevi un savu izredzēto, pārdomāt savu aicinājumu uz laulības dzīvi, uzzināt Baznīcas mācību par laulību, ko nozīmē pirmslaulības un laulāto šķīstība, tiek izskaidrota Baznīcas nostāja dzīvības tālāknodošanas jautājumos un iepazīta ģimenes pieauguma dabiskās plānošanas metode. Kursos var piedalīties arī pāri, kuri dzīvo reģistrētā laulībā un vēlas saņemt Laulības sakramentu Baznīcā.

Šie kursi ir ļoti efektīvi ar to, ka tos vada laulātie pāri un priesteris, nodarbības nenotiek lekciju veidā, programma paredz aktīva dialoga veikšanu pārī, sākot no psiholoģiska aspekta, pakāpeniski pārejot uz teoloģisku. Šajos kursos saderinātie var pārdomāt un pārrunāt laulības dzīvei būtiskas tēmas, uzklausīt otra domas, jūtas, vērtības, gaidas utt., kā arī notiek nopietna gatavošanās Laulības sakramentam katoļu Baznīcā - Dieva aicinājumam uz laulības dzīvi. Bieži vien saderinātie tikai šajos kursos tā pa īstam viens otru sāk iepazīt un apzinās Laulības sakramenta

Parasti šie kursi notiek 9 tikšanās reizēs, kas notiek vienu reizi nedēļā, tomēr Liepājas diecēzē būs iespēja šīs deviņas tikšanās izdzīvot koncentrēti vienā nedēļas nogalē - Saderināto rekolekcijās.

Kristīne Locika

Zinas no pasaules

Zinātne ir viens no labākajiem veidiem, kā pazīt Dievu

Denveras arhidiecēzes rīkotās starptautiskās konferences "Dzīvot katolisko ticību" ietvaros Vatikāna observatorijas pētnieks jezuītu tēvs Gajs Konsolmaņo dalās savās pārdomās.

"Galilejs bija laimīgs," saka tēvs Gajs, kurš jau 30 gadus pēta asteroīdus. Kosmosa zinātniskie pētījumi palīdz labāk saprast Kristus personu. Zinātnieks neizslēdz arī citu inteliģentu būtņu pastāvēšanu Visumā. Tomēr ārpuszemes dzīve nebūt neapšauba ticību: "Tas, ko apgūstam, nepadara nevērtīgu to, ko jau zinām. Ja kādudien atklāsim, ka neesam vienīgie kosmosā, viss tas, kam ticam, nebūs kļūdains, bet gan

gi iztēloties." Tēvs Konsolmaņo atsaucas uz Jāņa evaņģēliju: "Iesākumā bija Vārds - Jēzus - otrā Trīsvienības Persona. Šis Vārds ir pestīšana, Dieva cilvēktapšana visumā. Saskaņā ar evaņģēliju, Vārds vēl ir pirms pasaules radīšanas." Pirms nekā kosmoss tika radīts, Jēzus jau ir; līdz ar to Viņš apskauj ne vien Zemi un mūs, bet arī iespējamās ārpuszemes dzīvības. "Modernais ateisms vēlas uzskatīt Dievu kā vienkāršu spēku, kas 'piepilda tukšumus' mūsu izpratnē par Visumu. Tomēr lietot Dievu, lai piepildītu mūsu apziņas tukšumu, ir absurdi, jo tas minimizē Dievu un pielīdzina Viņu jebkuram citam spēkam Visuma iekšienē, nevis atzīst Vinu par Radītāju. Tiem, kuri tic uz Dievu, nevajadzētu

izrādīsies vēl ticamāks, veidos un bīties no zinātnes, bet gan vajaformās, kādus nekad nebijām spējī- dzētu to uztvert kā iespēju, kuru Dievs ir dāvājis cilvēcei, ļaujot iepazīt Sevi." Ticība un prāts ir kā divi spārni, pateicoties kuriem cilvēka gars paceļas pie patiesības kontemplācijas. Cilvēka sirds alkas pazīt patiesību ir Dieva ieliktas. Mīlot un pazīstot Dievu, cilvēks spēj nonākt arī līdz pilnīgai patiesībai par sevi pašu.

Dievu "ne jau tādēļ, ka Viņš ir aprēķinu loģiskās ķēdes beigās, E bet tādēļ, ka ir piedzīvojis, kā \frac{1}{2} fizika un loģika var atklāt, bet ne izskaidrot skaistumu, saprātu un mīlestību".

Citas reliģijas vai filozofijas var sniegt racionālu Visuma skatījumu, bet "vienīgi Evaņģēlijs var pateikt, ka pats saprāts materializējas mūsu vidū Jēzus

Tas, ko apgūstam, nepadara nevērtīgu to, ko jau zinām

Kristus personā".

Zinātnieki savos pētījumos "veicina arvien pieaugošo Visuma izpratni tā kopveselumā, kā arī Visumu veidojošo dzīvo un nedzīvo sastāvdaļu neticami

bagātas daudzveidības izpratni. Tas viss atklāj Dieva diženumu". Izmantojot Vatican insider materiālus.

sagatavoja priesteris Mihails Volohovs

Vieta, kur smelt no Avota

Piesakot rekolekcijas grupām vai individuāli, lūdzu, zvaniet – 63321198, mob. 29857920 vai rakstiet – misionaresopkuldiga@inbox.lv Adrese: Kuldīgā, Liepājas ielā 6, LV – 3301

Saruna ar Kuldīgas Sv. Pāvila rekolekciju mājas atbildīgo Jēzus un Marijas dominikāņu misionāru klostermāsu EMANUĒLU.

Kāpēc rekolekciju māja uzticēta svētajam apustulim Pāvilam?

Rekolekciju māja Kuldīgā ir no 2009. gada 26. janvāra, kad tā tika iesvētīta un uzticēta sv. Pāvila aizbildniecībai, jo tā tika pabeigta un iesvētīta šim svētajam apustulim veltītajā gadā. Gribējām novēlēt visus cilvēkus, kuri šeit ieradīsies, viņa aizbildniecībai. Tas likās dabiski, ka sv. Pāvils, kurš bija liels savā paļāvībā uz Kristu, māca mums arī paļāvību ikdienā. Vēlamies, lai cilvēki, kas ierodas rekolekciju mājā, meklējot palīdzību un padomu, līdzīgi kā apustulis Pāvils vērstos pie Kristus, jo tas ir vislabākais ceļš, kā iegūt stabilitāti savā dzīvē.

Kādam mērķim kalpo sv. Pāvila rekolekciju māja?

Vissvarīgākā vieta šajā mājā ir kapela, kur atrodas Vissvētākais Sakraments, jo mēs kā māsas smeļam spēku gan savai dzīvei, gan kalpošanai, esot kopā ar Jēzu, aizlūdzot par cilvēkiem, kurus Viņš pie mums sūta. Manī ir apziņa, ka Viņš ir šīs mājas Saimnieks, bet mēs tikai pieņemam tos, kurus Viņš pats pie sevis aicina.

Kuldīgā atrodas Kurzemes sirdī, un sirdij ir jābūt mīlošai. Svarīgi, lai šī mīlestība sevi dāvā līdz galam, un to mēs ikdienā mācāmies. Mūsos ir vēlēšanās, lai cilvēki, kuri savā dzīvē meklē mieru, patvērumu, vai arī viņos rodas kādas šaubas par savu dzīvi, tuvākajiem, var šeit atrast to, kas ir vissvarīgākais. Ceram, ka, aizejot no šīs mājas, viņi ikdienā var doties jau ar drošāku soli.

Kāds ir jūsu piedāvājums?

Tā kā mēs, cilvēki, esam ļoti atšķirīgi, arī iespējas, kuras mēs redzam un piedāvājam, ir ļoti dažādas šajā rekolekciju mājā.

Domājot par vismazākajiem, ir izveidotas divas grupas: 4 – 6 g. un 7 –11 g., kas regulāri tiekas reizi nedēļā "Dieva Bērnu Oāzē", palīdzot bērniem iepazīt Jēzu, sadraudzēties ar Viņu un palikt ar Viņu ikdienā. Pusaudžiem 11 - 16 g. tiek organizētas nedēļas nogales, kurām viņi paši devuši nosaukumu "Piestātne pie OP māsām". Tās notiek apmēram reizi mēnesī un pulcina pusaudžus no Basiem, Kabiles un Kuldīgas. Tā ir iespēja pavadīt laiku kopā sadraudzībā, kas ir loti svarīgs elements šajā vecuma grupā, un būt kopā arī ar Jēzu.

Katru svētdienu draudzei tiek piedāvātas tikšanās "Pie Avota", kas palīdz padziļināt savu ticību un tajā nostabilizēties. Tās vada gan laji, gan priesteris, gan klostermāsas. Reizi nedēļā notiek arī Bībeles stundas, kurās divus gadus esam studējuši Veco Derību, bet šogad aizsākām sv. Marka evaņģēlija studijas.

Vēl šajā mājā pulcējas laulātie. Pirms 2 gadiem Kuldīgā pirmo reizi notika laulāto rekolekcijas, pēc kurām vairāki laulātie pāri nolēma piedalīties pēcrekolekciju tikšanās, kas pamazām ļauj veidoties stabilai laulāto grupai, kura regulāri tiekas vai nu rekolekciju mājā, vai arī kādā no laulāto piedāvātajām viesmīlīgajām mājām.

Katra mēneša pirmajā sestdienā organizējam "Klusuma dienu", kas ir atvērta pilnīgi visiem interesentiem, neskatoties uz konfesionālo piederību. Tā ir iespēja pavadīt laiku klusumā, pārdomājot kādu konkrētu tēmu. Šogad tās ir Kalna svētības un dominikānu ordena svētie.

Rekolekciju mājā notiek arī evaņģelizācijas kurss, kas aicina padziļināt un atsvaidzināt visbūtiskākās ticības patiesības savā dzīvē, stiprināt draudzību ar Jēzu un sadraudzību brāļu un māsu starpā. Pirmais kurss tika rīkots ar

domu – *iedzīvināt* draudzi. Iegūtie *augļi* bija labi redzami, jo draudzes cilvēki labprāt iesaistījās nākamo "Alfas" kursu veidošanā un šogad mūsu rekolekciju mājā "Alfa" jau norit piekto reizi.

Vai cilvēki arī no citām Latvijas malām izmanto iespēju *smelt no Avota* šajā mājā?

Sv. Pāvila rekolekciju māja ir atvērta arī visām grupām, kuras vēlas kādu laiku pavadīt kristīgā gaisotnē. Šeit nav viesnīca, bet vieta, kas veidota, lai palīdzētu cilvēkiem atjaunot savas attiecības ar Dievu. Šo iespēju ir izmantojusi neokatehumenāta grupa no Ventspils, Rīgas sv. Alberta draudze šeit rīkoja "Alfas" nedēļas nogali, te pulcējas arī Kurzemes diecēzes katehēti uz tikšanās reizēm, interesi ir izrādījuši Rīgas Garīgā semināra audzēkņi, šeit ir notikušas Liepājas diecēzes priesteru sanāksmes. Māja tiek intensīvi noslogota.

Rekolekciju mājas telpas ir novēlētas kāda svētā aizbildņa gādībai, kā šie aizbildņi kalpo?

Jā, katrā istabā ir konkrētā svētā dzīves apraksts un tas var būt kā pamudinājums ar šo svēto vairāk sadraudzēties. Svēto sadraudzība pastāv un tā ir ļoti konkrēta un reāla, pie viņiem mēs varam vērsties pēc palīdzības un padoma, vērot Dieva darbus viņu dzīvē un no tā gūt pamudinājumu savai rīcībai. Izvēlētie svētie ir mūsu draugi, vairāki no viņiem ir mūsu ordeņa aizbildņi.

Pirmajā stāvā rūpes par virtuvi ir uzņēmies svētais Mārtiņš de Porres, kurš bija dominikāņu ordeņa brālis un arī strādāja virtuvē. Ēdamistaba ir uzticēta svētā Jāzepa aizbildniecībai, kurš rūpējās par Svēto Ģimeni, lai tai nekā netrūktu. Arī mēs varam teikt, ka mums nekā netrūkst, jo Dievs gādā. Visas tehniskās lietas ir svēto Floriāna un Agates rokās. Vēl par aizbildņiem ir izvēlēti mūsu ordeņa pīlāri - svētais Dominiks un Katrīna no Sjēnas, kā arī Žanna d'Arka, sv. Terēze no Bērna Jēzus, sv. Meinards, sv. Pēteris un Pāvils, bet lielā tikšanās zāle nodota Bezvainīgās Jaunavas Marijas sirdij. Savukārt gaiteņi ir svēto Erceņģeļu patvērumā.

Vai rekolekciju māja turpina veidoties, kā jūs plānojat tās darbību nākotnē?

Ir labi atcerēties, ka laiks un vieta pieder Kungam. To, kam jānotiek šajā rekolekciju mājā, mēs izzinām lūgšanā. Ir iestrādes, kuras mēs gadu no gada nemainām, jo tā ir kalpošana, kurai ir vajadzīga izaugsme ilgākā laika periodā. Vienkāršās lietas prasa piepūli, bet šīs pastāvīgās aktivitātes nes cilvēkiem arī iespēju norimt un justies stabili. Protams, mums jābūt arī elastīgiem, redzot cilvēku vajadzības un tas ir saistīts uz atvērtību Svētā Gara iedvesmām.

Viss, kas notiek rekolekciju mājā, ir virzīts uz to, lai mēs pilnībā izdzīvotu Liturģiju. Daži cilvēki sākumā atnāk uz rekolekciju māju tādēļ, ka viņiem vēl nav drosme pārkāpt baznīcas slieksni, bet pēc laika, kas pavadīts šajā mājā, viņi uzdrošinās. Tas ir visskaistākais auglis — cilvēku ilgas pēc Dieva, kas ir sakramentos.

Intervēja **Ieva Liede**

"TICĪBA, CERĪBA, MĪLESTĪBA" LIEPĀJAS DIECĒZES SVĒTCEĻOJUMS UZ AGLONU 2012

- **1. grupa** (kājām): Liepāja Aglona (27.VII-15.VIII) Priesteris Mariušs Kempa (26578580)
- **2. grupa** (kājām): Ventspils Aglona (27.VII-15.VIII) Tēvs Marcins Virkovskis OSPPE (26552758)
- **3. grupa** (ar riteņiem): Kolka Aglona (6.VIII-15.VIII) Priesteris Toms Priedoliņš (26493241)

Sīkāka informācija par svētceļojumiem "Nāc" nākamajā numurā.

"VIENMĒR PRIECĀJIETIES KUNGĀ!" KURZEMES JAUNIEŠU DIENAS

Jauniešu dienas 2012. gadā tiek organizētas diecēžu mērogā visā pasaulē. Liepājas diecēzē — jūnijā un jūlijā. Jauniešu dienu ietvaros notiks vairāki pasākumi. Svarīgākie mērķi: satikties, kopīgi pavadīt laiku sadraudzībā, sarunās un lūgšanā, izbaudīt dabas skaistumu, apceļojot Kurzemi, liecināt, ka dzīve ar Kristu ir skaista un priecīga.

Sīkāka informācija būs pieejama draudzēs un l diecēzes interneta portālā: <u>www.katedrale.lv</u>

KONKURSS

Tiek izsludināts konkurss par Kurzemes Jauniešu dienu Logo un Himnu.

Projektu iesūtīšanas termiņš – 30. aprīlis. Sūtīt uz e-pastu <u>arkd@inbox.lv</u>

LIEPĀJAS DIECĒZES SVĒTDIENAS SKOLU MĀCĪBU GADA NOSLĒGUMS

Aizputē 12. maijā.

Sākums: 12.00 Svētā Mise.

Līdz 17.00 nodarbības bērniem vadīs jaunieši no Katoļu Jauniešu biedrības (šajā laikā skolotājiem un vecākiem notiks tikšanās un sarunas).

14. aprīlī 12.00 Liepājas Sv. Jāzepa katedrālē

notiks Nabadzīgā Bērna Jēzus māsu kongregācijas kostermāsas **Klāras Franciskas**

svētsolījumu došanas 50 gadu Zelta jubilejas svinības.

Svēto Misi celebrēs Liepājas diecēzes bīskaps Vilhelms Lapelis.

EKUMĒNISKAIS KRUSTACEĻŠ LIELAJĀ PIEKTDIENĀ — 6. APRĪLĪ

Rīgā 12.00 no Romas katoļu sv. Jēkaba katedrāles. **Liepājā 18.00** no Sv. Trīsvienības ev. lut. katedrāles.

Ventspilī 17.00 no Romas katoļu baznīcas.

Saldū 19.00 no sv. Jāņa ev. lut. baznīcas.

Kuldīgā 13.00 no Sv. Annas ev. lut. baznīcas.

Talsos 17.00 no ev. lut. baznīcas.

Kolkā 17.00 no ev. lut. baznīcas.

Kandavā 12.00 no Romas katoļu baznīcas.

Liepājas diecēzes katehēti tiekas Kuldīgā

Katehēti savstarpēji dalās pieredzē

Kuldīgas Sv. Pāvila rekolekciju mājā sestdien, 24. martā, uz kārtējo tikšanos bija pulcējušies Liepājas diecēzes katehēti pr. Marcina Vozņaka vadībā.

Kā varu rāksturot savas ticības vēsturi? Zinu, kam ticu, zinu, ko ticu – vai zinu, ko, kā un kam sludināt? Kas rada draudus manai ticībai? Šie ir tikai daži no jautājumiem, uz kuriem meklēt atbildes rosināja pr. Mihaila Volohova lekcija "Pārvarēt reliģisko analfabētismu, apgūstot ticības gramatiku".

Zinot, ka katehēta misijas veikšana Baznīcā ir saistīta ne tikai ar atbildību un kādu noteiktu zināšanu kopumu, bet arī ar personīgo ticības pieredzi un augšanu ticībā, vienmēr ir vērtīgi sev pajautāt – vai tas, ko mēs zinām, mums ļauj pilnvērtīgi atbildēt, piemēram, uz jautājumu, kas ir Jēzus? Tāpēc visi klātesošie tika pamudināti vērst skatienu uz

ticību caur gramatikas prizmu.
Gramatika? Sazinoties tiek izmantota valoda, kuras smalko zīmju sistēmas kārtību nosaka gramatika. Zinām, ka valodas nezināšana vai neprasme rakstīt un lasīt ir analfabētisms. Attieksme pret gramatikas apguvi bieži vien ir saistīta ar negatīvu reakciju vai grūtībām — vieni uzskata, ka vi-

ņiem to apgūt nav vajadzības, bet citi perfekti pārvalda gramatikas likumus, taču īsti tos neizprot un nemāk pielietot praksē. Šīs kategorijas ļoti labi var pārcelt uz mūsu ticības dzīvi, un tad var runāt par ticības gramatiku un reliģisko analfabētismu.

Kas veido ticības gramatiku? Tā sastāv no četrām kategorijām: apliecināt, svinēt, dzīvot un lūgt — kategorijām, kas veido Katoliskās Baznīcas katehismu. Kā to apgūt, kā integrēt sevī, lai nepaliktu analfabētisma stāvoklī? Uz šo jautājumu lekcijas gaitā atbildi sniedza pr. M. Volohovs. Tikšanās dalībniekus ievadot apcerē par ticību kā Dieva žēlastības dāvanu un to, kā šo dāvanu lietot, proti, dzīvojot sakramentālo dzīvi, kas ir obligāts priekšnoteikums efektīvai sludināšanai.

Lekcijas noslēgumā visiem dalībniekiem tika atgādināts par arvien aktuālo aicinājumu iepazīt Katoliskās Baznīcas katehismu, kas skar lielās mūsu ikdienas dzīves tēmas, lai spētu saprast ticības gramatiku un izdzīvot to Baznīcā un kopā ar Baznīcu, vienmēr atceroties, ka mūsu ticība ir būvēta uz šī viena vienīgā pamata, kas ir Jēzus Kristus.

Dace Bergmane

Saldus "Caritas" grupa darbojas

Saldus Romas katoļu draudzē "Caritas" grupā šobrīd darbojas 9 brīvprātīgie. Iesākumā darbs aprobežojās tikai ar "Zupas virtuvi", ko uzsākām pirms diviem gadiem, kad ēdienu izsniedzām 70 cilvēkiem, bet tagad darbadienās barojam jau 170-190 cilvēkus.

Runājot ar "Zupas virtuves" apmeklētājiem, izzinājām viņu sociālās problēmas, tās risinot, iezīmējās tālākais "Caritas" grupas darbības virziens. Tā kā saskārāmies ar grūtībām, kuras piedzīvo cilvēki ar īpašām vajadzībām, lai nokļūtu līdz ēdiena saņemšanai vai arī uz kādu no organizētajiem pasākumiem, piesaistījām Saldus M. Lutera evaņģēliski luteriskās draudzes diakonijas ļaudis, lai šiem cilvēkiem nodrošinātu ēdiena aizvešanu uz mājām.

Vienā no sapulcēm nolēmām, ka ar savu darbību varam aptvert visu Saldus pilsētu. Šobrīd "Caritas" mājaprūpes kustība kļūst arvien plašāka un šo virzienu koordinē Andris Eljašāns, kurš savu kalpošanu apzinās kā aicinājumu. Andris, darbojoties šajā grupā, ir nācis pie atziņas: "Svarīgi ir iepazīt otru, ieklausīties viņā, lai spētu citam cilvēkam patiesi palīdzēt. Ja tas izdodas, redzu otrā cilvēkā prieku par to, ka ir uzklausīts, un tas palīdz nostiprināt patiesu draudzību ar šo

cilvēku." Kalpojot šajā organizācijā, Andris ļauj Dievam veidot viņā sirdi, kura *redz* un kas palīdz attīstīt mīlestības pilnas attiecības ar cilvēkiem un Dievu.

Par to, lai svētdienās vecos cilvēkus varētu ar transportu atvest uz Svēto Misi, atbild Oļegs Gončarovs. Esam ierīkojuši arī telpu drēbēm, kur visi, kam ir nepieciešamība, tās var saņemt bez maksas. Sadarbībā ar draugiem no Norvēģijas saņemam ne tikai apģērbu, bet arī pārtiku un mēbeles. Par šo darbiņu rūpes ir uzņēmusies Ilva Rumbeniece.

Ar 12. aprīli sāksim arī piedāvāt medicīnisko aprūpi. Šajā dienā cilvēkus pieņems brīv-prātīgā dr. Māra Ozola. Divi ārsti reizi nedēļā — ceturtdienās no 15.00 — pieņems maznodrošinātos cilvēkus, kuri nav spējīgi samaksāt par ārsta vizīti Medicīnas centrā. Esam domājuši arī par kristīga psihologa piesaisti.

"Caritas" grupas garīgais vadītājs un padomdevējs ir prāvests Andrejs Mediņš, kurš ir klātesošs ar savu atbalstu visās aktivitātēs un jaunu ideju realizēšanā.

Lai Visuvarenais Dievs svētī mūsu kalpošanu un caur mums pasniedz palīdzīgu roku tiem, kam tas nepieciešams!

Irēna Brinteniece

Kas jauns Liepājas Katoļu pamatskolā?

24. februārī Liepājas Katoļu pamatskola atzīmēja savu pastāvēšanas 18. gadadienu. Patlaban skolā mācās 130 zinātkāri skolēni.

Skolas pastāvēšanas laikā apliecību par pamatizglītības iegūšanu saņēmuši 100 skolēni. Paši audzēkņi atzīst, ka viņi ir priecīgi, ka var izmantot skolā piedāvātās iespējas - ārpus mācību stundām papildus apmeklēt arī deju nodarbības, dziedāt ansamblī, apgūt franču valodu, floristiku un zvanu spēli. Emanuēla no 5. klases saka: "Man patīk šī skola, tā atšķiras no pārējām Liepājas skolām ar to, ka šeit skolēniem ir skolas formas tērps." Skolēni savai skolai 18 gados vēlēja: "Lai skola attīstītos, tajā mācītos vairāk bērnu, skolēni nekaitinātu skolotājus, lai skolotājiem liela izturība un viņi paliek tikpat mīļi, cik ir." Lai svētku brīdis būtu saldāks, katrs varēja nogaršot ar skolas simboliku noformētas konfektes "Gotiņa".

Mācības skolā rit pilnā sparā un par skolēnu sasniegumiem liecina rezultāti, kas iepriecina. Skolēnu erudīcijas konkursa "eXperiments" otrajā atlases kārtā neklātienes finālā piedalīsies 30 no 194 Latvijas 8. un 9. klašu skolēnu komandām, starp tām arī Liepājas Katoļu pamatskolas komanda "Eurika". Kopš janvāra beigām komanda ir cītīgi mācījusies un apguvusi jaunas zināšanas, lai sekmīgi piedalītos pirmajās divās neklātienes atlases kārtās, kas nu jau veiksmīgi ir

aizvadītas aiz muguras.

Konkursa neklātienes kārtā Kurzemes reģionu pārstāvēs arī Liepājas Katoļu pamatskolas komanda.

Pavasara brīvdienās skolēni tika aicināti piedalīties Kembridžas Universitātes rīkotajā angļu valodas eksāmenā, kas atkārtoti norisinājās Katoļu pamatskolas telpās. Šajā eksāmenā bija iespēja pārbaudīt savas zināšanas trīs dažādos līmeņos. Vairāki šo iespēju izmantoja un par to ir gandarīti.

Līdz skolēnu vasaras brīvdienām palikuši divi mēneši, kas aizritēs spraigā, radošā mācību darbā. 9. klasei vēl priekšā eksāmenu laiks. Lai tas ir piepildīts ar panākumiem un jaunām iespējām!

Ieva Liede

Prāvests A. Mediņš labprāt kalpo "Zupas virtuvē"

1. klases skolēni skolas dzimšanas dienā ar savu nākotnes skolas zīmējumu

Pasmaidīsim

Pludmalē kāds kungs uzrunā jaunu sievieti, kas blakus sauļojas:

 Jūsu bērns paņēma un apraka smiltīs manas bikses!

Sieviete uz sacīto nereaģē. Kungs jau uzstājīgāk atkārto:

 Jūsu bērns paņēma un apraka smiltīs manas bikses!

Sieviete:

-Tas nebija mans bērns. Mans bērns šobrīd jūrā jūsu cepurē mitrina smiltis pilij.

⑤ ⑥ ⑥Divas govis stāv pļavā un sarunājas. Viena saka:– Mūūūūū!!!Otra:

- Re kā, es tieši to pašu gribēju teikt!

🕲 🕲 Smēkētāis žēlojas ārsta

Smēķētājs žēlojas ārstam: — Visu izmēģināju – nekādi nevaru atmest smēķēšanu.

−Bet jūs pamēģiniet konfektes.

Mēģināju – nedeg.

© © © Māte jautā Jānītim:

 Uz plaukta pieliekamajā stāvēja divi tortes gabaliņi. Tagad tur palicis tikai viens. Vai vari manto paskaidrot?

 Protams. Bija tumšs un es otru gabalu nepamanīju.

Izdevējs: Romas katoļu Baznīcas Liepājas diecēze. Redakcijas adrese: Liepāja, Peldu 15. Tālrunis/fakss 63425422, mob. tālr. 26310871, e-pasts: nac@tvnet.lv Redaktore: Ieva Liede. Teoloģiskie recenzenti: bīskapi — Vilhelms Lapelis, Ārvaldis Andrejs Brumanis. Korektore: Ērika Korāte

Avīze iznāk 6 reizes gadā, to var iegādāties baznīcu grāmatu galdos.

• • • • CMYK

lespiests: Tipogrāfijā "Kurzemes Vārds", Liepājā, Radio ielā 19. Redakcija tiesīga koriģēt iesūtītos materiālus. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz "Nāc".

Tirāža: 7500.

Laikraksta nākamais numurs 22. maijā.